

УДК 811.161.2:378.147:004.9

Мунтян О. О.

к. філол. н., доцент,
доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет
технологій та дизайну, Україна

**ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО
ВИВЧЕННЯ КУРСУ “ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА”**

Контроль знань іноземних студентів, які навчаються в Київському національному університеті технологій та дизайну, під час дистанційного вивчення курсу “Ділова українська мова” вимагає адаптації методів оцінювання до віртуального середовища з урахуванням їхнього мовного рівня, культурних особливостей і професійного спрямування. Дистанційне навчання, що стало невід’ємною частиною освіти через глобальні виклики, створює як можливості, так і труднощі для таких студентів. Курс “Ділова українська мова” спрямований на формування навичок професійного спілкування українською мовою, зокрема складання ділових документів, ведення переговорів і підготовки презентацій, що є особливо важливим для здобувачів вищої освіти економічного профілю. Студенти повинні не лише опанувати ділову лексику та граматику, а й зрозуміти культурні й професійні норми українського бізнес-середовища, включаючи етикет ділової комунікації та структуру офіційних документів.

Оцінювання знань поділяється на поточний, проміжний і підсумковий контроль, кожен із яких має враховувати специфіку спеціальності, за якою навчаються студенти, та рівень володіння ними українською мовою [3]. Мовний бар’єр ускладнює виконання письмових завдань, культурні відмінності впливають на мотивацію та сприйняття

оцінювання, а технічні обмеження, як-от нестабільний інтернет, можуть перешкоджати своєчасному виконанню завдань. Високий рівень самодисципліни, необхідний для дистанційного навчання, є додатковим викликом для студентів, які звикли до традиційного формату.

Для ефективного контролю знань використовуються методи, адаптовані до потреб іноземних студентів економічного фаху. Тестування перевіряє знання ділової лексики та етикету. Наприклад, студентам КНУТД пропонують тест на платформі Moodle, де потрібно обрати правильний варіант запиту на комерційну пропозицію: “Просимо надати комерційну пропозицію” замість неформальних чи граматично неправильних варіантів. Таке завдання оцінює розуміння професійного тону. Практичні завдання, як-от складання бізнес-листа чи резюме, спрямовані на розвиток навичок, потрібних для економічної діяльності. Наприклад, студентам доручають написати лист-запит до постачальника про умови поставки текстилю, що оцінюється за критеріями: лексика (25%), граматика (25%), структура (25%), стиль (25%). Лист може виглядати так: “Шановний пане Ковальчук! Просимо надати інформацію про ціни та терміни поставки бавовняних тканин. З повагою, [Ім'я студента]”. Усні завдання, такі як презентації через Zoom, перевіряють вимову та професійну лексику. Наприклад, студенти готують 5-хвилинну презентацію про бізнес-план стартапу в текстильній галузі, оцінювану за змістом (30%), мовною правильністю (30%), вимовою (20%) і візуальною подачею (20%). Рольові ігри, де один студент виступає менеджером із закупівель, а інший – представником постачальника, дозволяють відпрацювати діалог про укладання контракту на поставку матеріалів. Проєктна діяльність, наприклад, створення групового бізнес-плану для вигаданої компанії з виробництва одягу, розвиває аналітичні та комунікативні навички, актуальні для економістів [1; 2].

Контроль знань підтримується сучасними інструментами. Платформа Moodle використовується для тестів і відстеження прогресу. Zoom застосовується для усних іспитів, а антиплагіатні системи перевіряється унікальність робіт. Мовні труднощі долаються двомовними інструкціями (українською та англійською) і прикладами виконання. Наприклад, для завдання зі складання резюме надається шаблон із фразами: “Освіта: КНУТД, спеціальність Економіка”. Технічні обмеження вирішуються можливістю надсилати роботи електронною поштою чи доступом до записів мінілекцій. Культурні відмінності враховуються через анонімне оцінювання та комфортне середовище для зворотного зв'язку.

Практичні приклади, адаптовані для студентів КНУТД, демонструють ефективність підходів. Тест у Moodle із 20 питань включає переклад терміну “інвестиція” (правильна відповідь: “investment”), що оцінює знання економічної лексики. Письмове завдання – складання листа-подяки за участь у виставці текстильної продукції – перевіряє структуру та стиль: “Шановна пані Сидоренко! Дякуємо за участь у виставці “Текстиль-2025”. Сподіваємося на подальшу співпрацю. З повагою, [Ім'я студента]”. Усна презентація через Zoom про маркетингову стратегію для текстильного бренду оцінює аналітичні навички та мову, з наданням шаблону для полегшення підготовки. Груповий проєкт із розробки бізнес-плану для стартапу з переробки текстильних відходів оцінює креативність, командну роботу та мовну компетентність.

Викладач повинен адаптувати завдання до рівня володіння мовою, поєднувати письмові, усні та проєктні формати, надавати детальний зворотний зв'язок і використовувати ігрові елементи для мотивації. Технічна підтримка, зокрема інструкції до платформ, забезпечує доступність. Подальші дослідження можуть зосередитися на персоналізованих методах оцінювання, що враховують професійні

потреби студентів економічного профілю, для підвищення ефективності навчання.

Список літератури

1. Мунтян, О. О. (2025). Роль проєктної діяльності здобувачів вищої освіти у вивченні курсу “Ділова українська мова”. *Modern vision of implementing innovations in scientific studies: Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference* (pp. 204–206). Marseille, France: International Center of Scientific Research

2. Мунтян, О. О. (2025). Проєктне навчання у викладанні української мови як іноземної: інтеграція теорії та практики [Project-based learning in teaching Ukrainian as a foreign language: Integration of theory and practice]. In Scientific collection “InterConf”, (235): With the proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference “Society and Science: Interconnection” (pp. 115–117). Kramer.

3. Мунтян, О. О. (2025). Сучасні підходи до контролю знань студентів-іноземців на початковому етапі вивчення української мови як іноземної. *Theory and practice of modern science: Proceedings of the IX International Scientific and Theoretical Conference* (pp. 148–151). Kraków, Poland: International Center of Scientific Research.